

*aplinkos
apsaugos
agentūra*

Reiso ataskaita

*MTL „VĖJŪNAS“
Reisas Nr. 10KM/2014
Data 2014-11-17*

Aplinkos apsaugos agentūros Jūrinių tyrimų departamentas
Taikos pr. 26, LT-91149, Klaipėda
Tel.: +370 46 410 450
Faks.: +370 46 410 460
El. paštas: jtd@aaa.am.lt

BENDRA INFORMACIJA

1. Mokslinių tyrimų laivo pavadinimas: VĖJŪNAS
2. Reiso Nr.:
Pirma diena – 2014 m. lapkričio 10 d. – 10KM/2014 (1)
Antra diena – 2014 m. lapkričio 12 d. – 10KM/2014 (2)
3. Vykdanti institucija: Aplinkos apsaugos agentūros Jūrinių tyrimų departamentas
Taikos pr. 26, LT-91149, Klaipėda, Lietuva
Tel.: +370 46 410 450
Faks.: +370 46 410 460
4. Laivo savininkas: Aplinkos apsaugos agentūra
5. Laivo duomenys

1 lentelė. Laivo duomenys

Pavadinimas	VĖJŪNAS
Pastatymo metai	2012 m.
Vandens talpa	424 m ³
Ilgis	23,90 m
Plotis	8 m
Grimzlė	1,30 m
Vidutinis greitis	11 mazgų
Šaukinys	LYTN
IMO Nr.	9640346

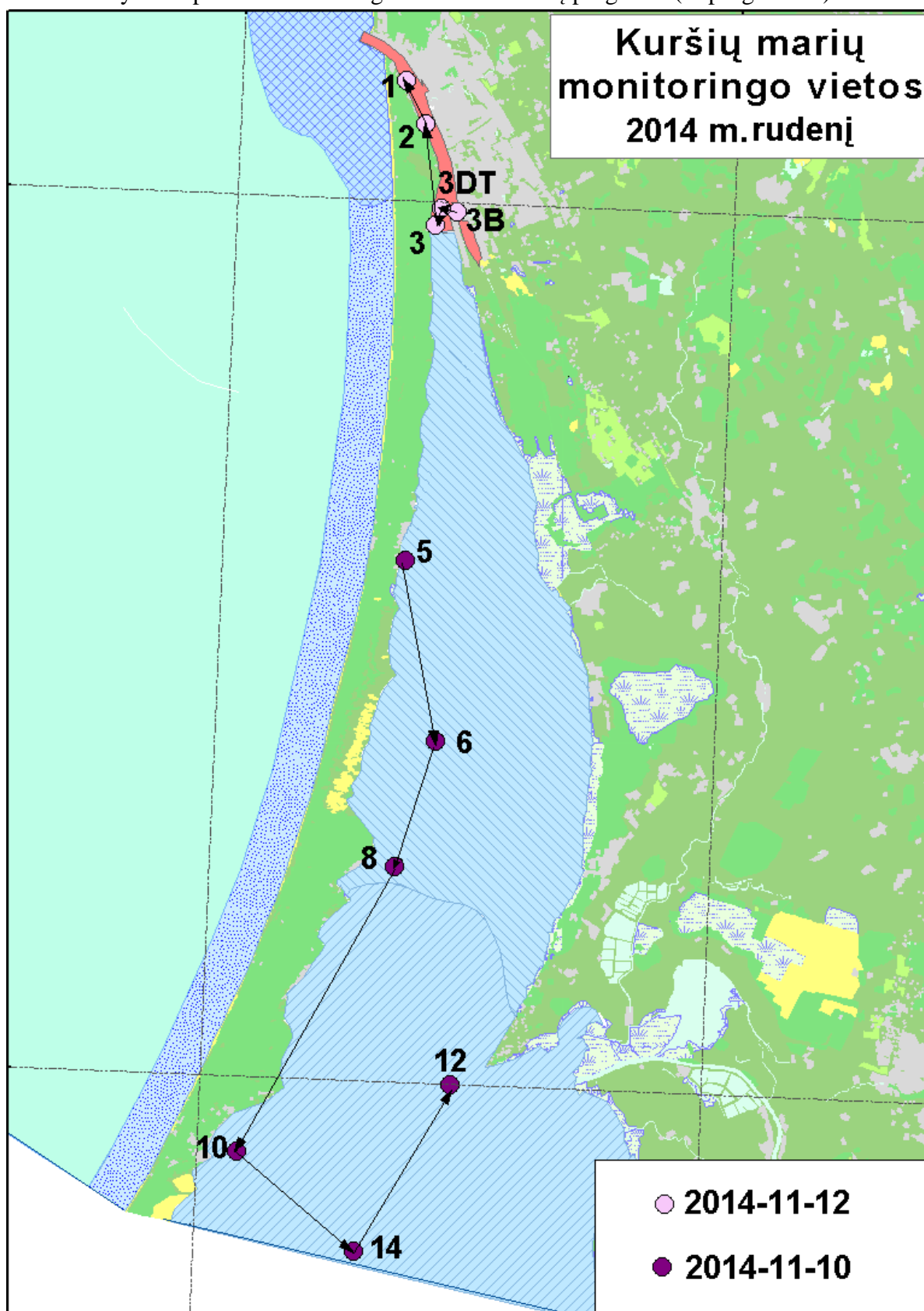
6. Įgula: Kapitonas Gintautas Morkevičius

2 Lentelė. Pirmos ir antros dienos ekspedicijos dalyviai

1.	Ovidijus Stulpinas	Hidrologas
2.	Ignas Vyšniauskas	Hidrologas
3.	Albertas Kvietkus	Hidrologas
4.	Irina Olenina	Biologė
5.	Liudmila Kondratjeva	Chemikė
6.	Marija Volkova	Chemikė

TRUMPA INFORMACIJA APIE REISĄ

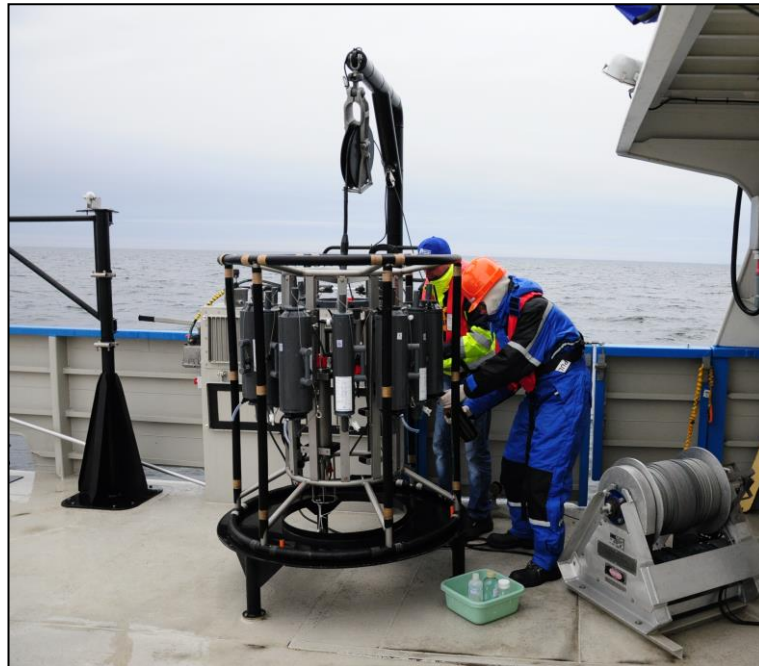
Reiso tikslas – faktinės informacijos surinkimas apie Kuršių marių meteorologinę, hidrologinę, hidrocheminę ir biologinę būklę pagal Kuršių marių monitoringo 2014 metų planą, parengtą remiantis Valstybine aplinkos monitoringo 2011-2017 metų programa (<http://gamta.lt>).

1 pav. 10KM/2014 reiso maršrutas

Ekspedicijos metu naudota įranga

Reiso metu buvo naudojamas zondas CTD 90. Srovės greičiui ir kryptiai nustatyti naudotas ADCP WHM300-I-UG1 srovių matuoklis. Fitoplanktono mėginiams surinkti buvo naudojama vandens paėmimo sistema „Hydro – Bios“ PRS 12, kuri automatiškai paima vandenį iš skirtingų vandens horizontų.

2 pav. Zondas CTD 90

3 Lentelė. Reiso metu paimtų mėginių kiekis

Monitoringo vietos Nr.	Monitoringo vietos koordinatės		Data ir laikas, UTM	Gylis	Hidrodinaminis režimas		Fizikinių-cheminių kokybės elementų rodikliai								Dirbtiniai radionuklidai	Biologinių kokybės elementų rodikliai	
	Ilguma	Platuma			Srovės	Bangos	Hidrometeorologiniai rodikliai	Bendri duomenys		Kiti rodikliai	Specifiniai teršalai vandenyje			vandenyje		Fitoplanktonas	Chlorofilas „a“
								Vandens temperatūra, druskingumas	O ₂ , pH, maistingosios medžiagos		Detergentai	Naftos angliavandeniai	Sunkieji metalai				
5	21°07.6'	55°32.3'	2014-11-10 8:05	2,7	1	+	+	1	1								1
6	21°08.8'	55°27.8'	2014-11-10 9:20	0,9	1	+	+	1	1								1
8	21°07.4'	55°24.9'	2014-11-10 10:10	1,2	1	+	+	1	-								
10	21°01.6'	55°18.3'	2014-11-10 11:20	2,7	1	+	+	1	1								1
14	21°06.4'	55°16.1'	2014-11-10 12:15	3,9	2	+	+	2	2								1
12	21°10.0'	55°20.0'	2014-11-10 13:15	2,4	1	+	+	1	1							1	1
3B	21°08.8'	55°39.8'	2014-11-12 6:30	7,9	2	+	+	2	2								1
3DT	21°08.4'	55°39.8'	2014-11-12 7:00	8,1	2	+	-	2	-								
3	21°08.0'	55°39.5'	2014-11-12 7:20	10,3	2	+	+	2	2								1
2	21°07.4'	55°41.8'	2014-11-12 8:00	10,1	2	+	+	2	2							1	1
1	21°06.6'	55°42.8'	2014-11-12 8:30	13,6	2	+	+	2	2								1

Skaičiai, esantys langeliuose žymi keliuose horizontuose buvo atlikti matavimai ir paimti mėginiai.

Trumpa tyrimų apžvalga

Hidrometeorologinės sąlygos

Reiso metu vyravo pietryčių krypties vėjai (4-8 m/s). Antrąją dieną Klaipėdos uosto akvatorijoje pūtė rytų krypties vėjai (2-5 m/s). Oro temperatūra kito nuo 7,8 iki 9,9°C, o santykinis oro drėgnis svyravo nuo 90 iki 100%. Matomumas pirmąją reiso dieną buvo mažiau nei 1 km., antrąją – apie 12 km.

Hidrologiniai tyrimai

Paviršinis vandens sluoksnis. Vandens temperatūra centrinėje Kuršių marių dalyje svyravo nuo 6,5 iki 7,1°C. Klaipėdos uosto akvatorijoje svyravo nuo 7,5 iki 7,7°C. Mažiausia temperatūra užfiksuota 14 stotyje – 6,5°C, o didžiausia 3B stotyje – 7,7 °C.

Druskingumas centrinėje Kuršių marių dalyje svyravo nuo 0,2‰ (12, 14 stotys) iki 2,2‰ (5 stotis). Klaipėdos uosto akvatorijoje svyravo nuo 1,8‰ (3 stotis) iki 2,1‰ (1 stotis).

Priedugninis vandens sluoksnis. Klaipėdos uosto akvatorijoje vandens temperatūra svyravo nuo 7,6 °C (3B stotis) iki 9,9°C (1 stotis), druskingumas svyravo nuo 2,7‰ (3B stotis) iki 7,0‰ (1 stotis). Mažiausias vandens skaidrumas išmatuotas 6, 8, 10 stotyse – 0,8 m, tuo tarpu didžiausias užfiksuotas 12 stotyje – 1,9 m.

Hidrocheminiai tyrimai

Maisto medžiagų koncentracija

Fosfatų fosforas (PO₄). Fosfatų kiekis visose Kuršių marių akvatorijos monitoringo stotyse neviršijo kiekybinės įvertinimo ribos (<0,013 mg/l), išskyrus 12 stotį (paviršiniame sluoksnyje) - 0,029 mg/l.

Bendras fosforas (P_b). Bendro fosforo koncentracijos 1 ir 2 stotyje (priedugniniame sluoksnyje) neviršijo kiekybinės įvertinimo ribos. Likusiose stotyse bendro fosforo koncentracijos svyravo nuo 0,047 mg/l iki 0,071 mg/l. Didžiausia bendro fosforo koncentracija užfiksuota 6 stotyje (paviršiniame sluoksnyje), o mažiausia 14 stotyje (abiejuose sluoksniuose).

Amonio azotas (NH₄). Amonio azoto koncentracijos reiso metu Kuršių mariose vidutiniškai siekė 0,053±0,008 µg/l. Amonio azoto koncentracijos svyravo nuo 0,040 mg/l iki 0,075 mg/l. Mažiausia bendro fosforo koncentracija nustatyta 1 stotyje (priedugniniame sluoksnyje), o didžiausia 3B (paviršiniame sluoksnyje).

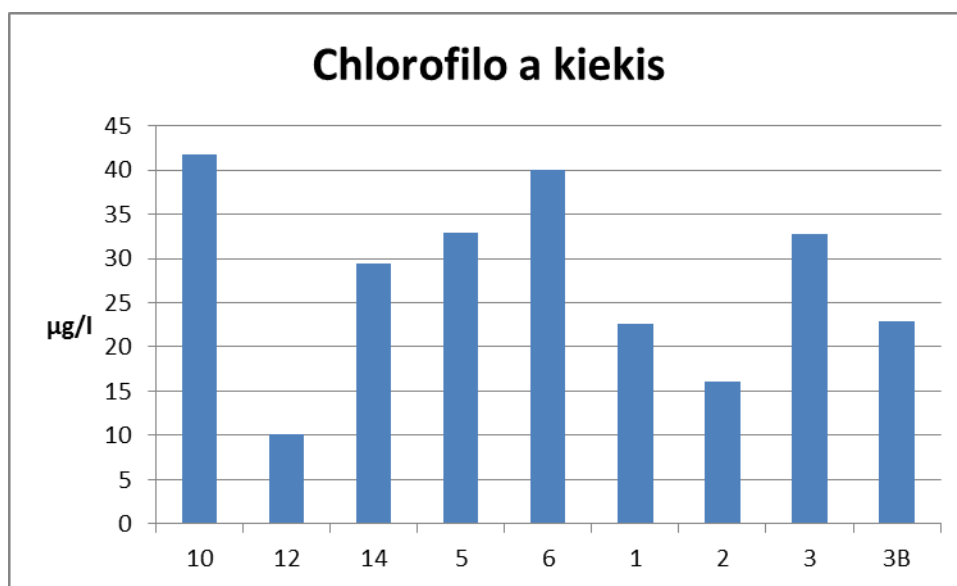
Nitratų azotas (NO₂-N). Vidutinis reiso metu stotyse išmatuotas nitratų azoto kiekis paviršiniame sluoksnyje lygus 0,010±0,008 mg/l, priedugninio sluoksnio vidutinė reikšmė 0,09±0,03mg/l.

Nitritų azotas (NO₃-N). Didžiausios nitritų azoto koncentracijos nustatytos 12 stotyje (paviršiniame sluoksnyje) – 0,44 mg/l. Mažiausias kiekis nustatytas 6 stotyje – 0,005 mg/l. Vidutinis reiso metu stotyse išmatuotas nitritų azoto kiekis paviršiniame sluoksnyje lygus 0,105±0,06 mg/l, priedugninio sluoksnio vidutinė reikšmė 0,06±0,02mg/l.

Bendras azotas (N_b). Kuršių marių teritorijoje reiso metu išmatuoto bendro azoto kiekis skirtingose stotyse buvo netolygiai pasiskirstęs tyrimo vietose. Didžiausias kiekis bendro fosforo net 2,51 mg/l buvo išmatuotas 10 tyrimų stotyje. Tuo tarpu Klaipėdos sąsiaurio teritorijoje vyravo mažesnės bendro fosforo koncentracijos kurios svyravo 0,69-0,83 mg/l (1,2, 3, 3B stotys). Vidutinis reiso metu stotyse išmatuotas bendro fosforo kiekis paviršiniame sluoksnyje lygus 1,26±0,6 mg/l, priedugninio sluoksnio vidutinė reikšmė 1,05±0,4mg/l.

Biologinių tyrimų rezultatai

Chlorofilo „a“ koncentracija Kuršių mariose ekspedicijos metu kito nuo 10,07 iki 41,83 µg/l, vidurkis 27,62±10,62 µg/l (pav.).

3 pav. Chlorofilo „a“ kiekis skirtingose Kuršių marių stotyse 2014 m. lapkričio reiso metu.

Fitoplanktono bendrijoje dominavo Diatomophyceae, Cyaonophyceae klasių dumblių rūšys. Bendra fitoplanktono biomasė viršijo 10 mg/l, todėl galima teigti, kad marių vanduo vis dar intensyviai žydėjo.